

NR 5(59)/2010
WRZEŚIEN
PAŹDZIERNIK

VITA ACADEMICA

ISSN 1642-2244

BIULETYN INFORMACYJNY UNIWERSYTETU PAPIESKIEGO JANA PAWŁA II

Biblioteka na Kampusie

**I rocznica
UPJPII**

**Salon
Maturzysty**

**X Konferencja
Europejska**

REKTOR I SENAT
UNIwersYTETU PAPIESKIEGO JANA PAWŁA II
W KRAKOWIE

mają zaszczyt zaprosić na

UROCZYSTĄ INAUGURACJĘ
ROKU AKADEMICKIEGO 2010/2011
UNIwersYTETU PAPIESKIEGO JANA PAWŁA II
W KRAKOWIE

która odbędzie się

W PIĄTEK 22 PAŹDZIERNIKA 2010 r.

10.00 – EUCHARYSTIA, kościół uniwersytecki św. Anny w Krakowie
12.00 – UROCZYSTA INAUGURACJA, Filharmonia Krakowska, ul. Zwirzyńska 2

Spis treści

Władze Uniwersytetu	3
Wydarzyło się	4
Nowy gmach na Kampusie	5
Pierwsza rocznica Uniwersytetu	6
X Międzynarodowa Konferencja Europejska	8
Z wizytą w Trewirze	13
Wizyta w Bochum	14
Mój staż w Lyonie	15
Jak wyglądają studia w Trydencie?	16
Warsztaty Historyczne dla Młodzieży	17
Symposium biblijne w Gródku	18
19th International IATEFL Poland Conference	18
Wykłady otwarte w roku akademickim 2010-2011	19
Integracyjny Studencki Piknik Lotniczy	20
Obóz Dźwirzyno 2010	20
I Integracyjny Obóz Żeglarski Żywiec 2010	21
Czytelnia	22
Kalendarium roku akademickiego 2010/2011	24

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II
w Krakowie

Redakcja
ul. Kanonicza 9, 31-002 Kraków
tel./faks 12 370 86 06
e-mail: rzecznik@upjp2.edu.pl

Redaktor prowadzący: Jędrzej Majka
Opracowanie graficzne: Krzysztof Korzeniak

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz
zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania
tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 29 września 2010 r.

Wielki Kanclerz Uniwersytetu
JE ks. kard. dr Stanisław Dziwisz

Rektor
ks. dr hab. Władysław Zuziak,
prof. UPJPII

**Prorektor ds. ogólnych,
studentkich i polityki kadrowej**
ks. prof. dr hab. Maciej Ostrowski

**Prorektor ds. nauki i współpracy
międzynarodowej**
ks. dr hab. Arkadiusz Baron,
prof. UPJPII

**Prorektor ds. rozwoju i polityki
finansowej**
ks. dr hab. Wojciech Misztal,
prof. UPJPII

Wydział Filozoficzny

dziekan – ks. dr hab. Janusz Mączka SDB, prof. UPJPII
prodziekan – ks. dr Wojciech Grygiel FSSP
prodziekan – o. dr Marek Urban CSsR

Wydział Nauk Społecznych

dziekan – ks. prof. dr hab. Janusz Mastalski
prodziekan – ks. dr hab. Andrzej Baczyński, prof. UPJPII
prodziekan – ks. dr Antoni Świerczek

Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego

dziekan – ks. dr hab. Józef Wołczański, prof. UPJPII
prodziekan – dr Marek Hałaburda
prodziekan – s. dr Elżbieta Elena Wróbel CSFN

Wydział Teologiczny

dziekan – ks. dr hab. Jan Daniel Szczurek, prof. UPJPII
prodziekan – o. dr hab. Dariusz Kasprzak OFMCap
prodziekan – ks. dr hab. Wojciech Zyzak

Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie

dziekan – ks. dr hab. Ireneusz Stolarczyk, prof. UPJPII
prodziekan – ks. dr Leszek Rojowski

W dniach 19–23 maja 2010 r. grupa ośmiu przedstawicieli naszej uczelni (studenci: Grzegorz Czerwiński, Diana Flaga, Kamila Jędrusińska, Karolina Kołdon, Daria Piątek; wykładowcy: o. dr Marek Urban, ks. dr hab. Wojciech Zyzak, oraz pracownik BWzZ: s. Edyta Czerwińska) na zaproszenie rektora Wydziału Teologicznego w Trewirze, ks. prof. Reinholda Bohlena, przebywała z wizytą na partnerskiej uczelni w Trewirze.

1 czerwca Katedra Pedagogiki Ogólnej Wydziału Nauk Społecznych oraz Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych były współorganizatorami I konferencji naukowej „Student z niepełnosprawnością w środowisku akademickim – współczesne wyzwania i dylematy”.

5 czerwca po raz siódmy odbyło się sympozjum na temat „Biblia w kulturze świata”, zorganizowane przy współpracy naszego Uniwersytetu z Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Kamieniec Podolski w Gródku na Podolu.

12 czerwca odbyła się sesja naukowa z okazji jubileuszu 400-lecia założenia Zakonu Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i 330. rocznicy Fundacji Krakowskiego Klasztoru Sióstr Wizytek.

15 czerwca w gmachu Biblioteki przy ul. Bobrzyńskiego 10 odbyło się spotkanie z okazji pierwszej rocznicy powołania Uniwersytetu.

16 czerwca Katedra Filozofii Boga WF zorganizowała konferencję „Podmiot–Wiara–Absolut”. Dotyczyła ona problematyki związanej z wieloletnim programem badań Katedry Filozofii Boga. Problematyka ta skupia się na trzech zagadnieniach: podmiotowości, Boga i wiary jako relacji podmiotu do Boga.

21 czerwca Senat Uniwersytetu na swym nadzwyczajnym posiedzeniu wybrał nowych prorektorów: ks. dr. hab. Arkadiusza Barona oraz ks. dr. hab. Wojciecha Misztala, prof. UPJPII. Czteroletnia kadencja rozpoczyna się 1 września 2010 r.

W dniach 3–24 lipca Duszpasterstwo Akademickie „Patmos” pielgrzymowało do Santiago de Compostela.

5 lipca w ramach Tygodnia Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków z wzajemnością” odbył się Integracyjny Studencki Piknik Lotniczy. Po raz kolejny byliśmy jego współorganizatorem. Tegoroczna impreza odbyła się na terenie Muzeum Lotnictwa Polskiego w Czyżynach, a jej głównym celem była integracja społeczna.

W dniach 18–31 lipca Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych UPJPII było współorganizatorem I Integracyjnego Obozu Żeglarskiego – Żywiec 2010.

W dniach 11–21 sierpnia w Dźwirzynie odbył się obóz dla studentów z niepełnosprawnością. W obozie brali udział studenci pięciu uczelni krakowskich: Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechniki Krakowskiej, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Uniwersytetu Pedagogicznego. Byliśmy tam! Zapraszamy do obejrzenia zdjęć! Więcej na stronie www.bon.upjp2.edu.pl.

W dniach 22–28 sierpnia Duszpasterstwo Akademickie „Patmos” zorganizowało rekolekcje dla studentów o modlitwie w ciszy. Celem rekolekcji „Dni pustyni”, które odbyły się na Potrójnej w Beskidach, było pogłębienie życia modlitwy wewnętrznej poprzez wprowadzenie w bogactwo chrześcijańskiej medytacji.

W dniach 6–7 września uczestniczyliśmy w Krakowskim Salonie Maturzystów „Perspektywy 2010”.

W dniach 6–12 września Duszpasterstwo Akademickie „Patmos” zorganizowało drugą turę rekolekcji dla studentów o modlitwie w ciszy.

W dniach 10–11 września odbyła się X Międzynarodowa Konferencja z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej” nt. „Wkład chrześcijan w zjednoczenie Europy”. Jej organizatorami obok Uniwersytetu byli: Fundacja Konrada Adenauera, Fundacja Roberta Schumana w Luksemburgu, we współpracy z COMECE (Bruksela), EPL w Parlamencie Europejskim, Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, Wydawnictwem „Wokół nas”.

W dniach 10–12 września ks. dr Stanisław Wronka wziął udział w Kongresie Biblijno-Pastoralnym „Maria z Magdali – patronka apostołatu biblijnego” zorganizowanym w Visp (Szwajcaria) przez Szwajcarskie Katolickie Dzieło Biblijne. Nasz Uniwersytet jest członkiem stowarzyszonym Katolickiej Federacji Biblijnej i należy do Podregionu Europy Środkowej.

W dniach 12–14 września ks. dr Stanisław Wronka uczestniczył w zebraniu członków Podregionu Europy Środkowej Katolickiej Federacji Biblijnej, które odbyło się w Visp w Szwajcarii.

W dniach 17–19 września lektorzy MSJO uczestniczyli w XIX Międzynarodowej Konferencji Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Angielskiego IATEFL Poland zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Gospodarki w Bydgoszczy.

ODESZLI

25 września zmarła po ciężkiej chorobie dr hab. Hanna Szymańska, pracownik Instytutu Historii Sztuki i Kultury, kierownik Katedry Historii Sztuki Starożytnej i Średniowiecznej.

Nowy gmach na Kampusie

Projekt współfinansowany w 85% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007–2013 od roku 2008, obecnie jest nieomal na finiszu. Zakończone zostały prace budowlane wykończeniowe, dostarczono i zamontowano system zabezpieczenia zbiorów bibliotecznych w systemie RFID, trwa dostawa pozostałego wyposażenia Biblioteki. Realizacja dzieła możliwa okazała się niewątpliwie przy istotnym współudziale środków z Unii Europejskiej.

W dniu 14 lipca 2010 roku została podpisana umowa z Wykonawcą na dostawę mebli biurowych, regałów bibliotecznych oraz drobnego wyposażenia i sprzętu przeznaczonego do Biblioteki UPJPII przy ul. Bobrzyńskiego 10 w Krakowie – Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe „ROL-MOT” Sp. z o.o. z Ciepłowa. Tym samym Biblioteka zostanie wyposażona w m.in. metalowe regały biblioteczne stacjonarne i jezdne, biurka, stoły, regały drewniane, wieszaki, szafy, krzesła i fotele do pomieszczeń czytelniczych oraz pracowniczych, a także specjalistyczny sprzęt komputerowy. Jednym ze szczególnie cennych nabytków jest nowoczesny skaner bezdotykowy firmy Zeutschel typu OS14000, który umożliwi prezentację w postaci cyfrowej najcenniejszych zbiorów naszej Biblioteki. Umowa ta obejmuje również wykonanie lad portierni, rejestracji, wypożyczalni, czytelni, szatni, które ubogacą wnętrze Biblioteki.

Dopełniając warunków umowy z Instytucją Zarządzającą MRPO 2007–2013 Uniwersytet zlecił przeprowadzenie w ramach projektu audytu zewnętrznego, który odbył się w okresie w maju i czerwcu 2010 r. Długotrwałe procedury przetargowe spowo-

dowały konieczność wystąpienia o przesunięcie terminu realizacji projektu do 30 września 2010 roku. Strona internetowa Uniwersytetu została wzbogacona o podstronę poświęconą projektowi, umożliwiającą zapoznanie się z podstawowymi informacjami o projekcie oraz postępach w jego realizacji.

We wrześniu UPJPII wystąpił do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego z wnioskiem o wydanie zezwolenia na użytkowanie budynku. Obecnie Uczelnia oczekuje na wydanie decyzji w tym przedmiocie.

ŁK

Pierwsza rocznica Uniwersytetu

We wtorek 15 czerwca 2010 r. w auli Biblioteki UPJPII przy ul. Bobrzyńskiego 10 w Krakowie odbyło się spotkanie upamiętniające pierwszą rocznicę przekształcenia Papieskiej Akademii Teologicznej w Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. Papież Benedykt XVI dokonał tego aktu dekretem Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej z 19 czerwca 2009 r. „dla uczczenia pamięci swojego znakomitego Poprzednika, Sługi Bożego Jana Pawła II” oraz „dla rozwijania nauk kościelnych”.

W uroczystości wzięli udział reprezentanci Kościoła krakowskiego na czele z Wielkim Kanclerzem Uniwersytetu JE ks. kard. dr. Stanisławem Dziwiszem, przedstawicielami Kapituły Katedralnej na Wawelu, Kapituły Kolegiackiej św. Anny, Sądu i Kurii Metropolitalnej. Krakowskie środowisko uniwersyteckie reprezentował rektor Politechniki Krakowskiej JM prof. Kazimierz Furtak. W auli zgromadzili się przedstawiciele środowiska naukowego Uniwersytetu.

Pieśnią Gaude Mater Polonia w wykonaniu chóru „Psalmodia” otwarto akademię. Przybyłych gości przywitał gospodarz spotkania, ks. prof. Jan Maciej Dyduch. W swoim przemówieniu ukazał doniosłość powołania uniwersytetu kościelnego w Krakowie przez Benedykta XVI. Nakreślił nowe perspektywy rozwoju, które tworzą stosowne ustawy przyjęte przez parlament RP. Pozwoliły one na wprowadzenie w obieg prawodawstwa polskiego decyzji Stolicy Apostolskiej o zmianie statusu uczelni, a także umożliwiają podjęcie starań o dofinansowanie przedsięwzięć infrastrukturalnych Uniwersytetu na prawach uczelni publicznych. W imieniu społeczności akademickiej rektor Uniwersytetu Papieskiego podziękował parlamentarzystom za podjęte inicjatywy ustawodawcze. Wyrazy wdzięczności skierował również do władz Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie za pomoc w pozyskaniu funduszy strukturalnych na dokończenie budowy Biblioteki Uniwersyteckiej. Zasadniczo inwestycja ta została już zrealizowana. Ksiądz rektor poinformował o zatwierdzeniu 5 lutego 2010 r. nowego statutu Uniwersytetu przez Prefekta Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej ks. kard. Zenona Grocholewskiego, a także o poszerzeniu karty Erasmusa dla UPJPII. Państwowa Komisja Akredytacyjna przyznała Wydziałowi Nauk Społecznych prawo do prowadzenia studiów II stopnia oraz nadawania tytułu zawodowego magistra na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Ksiądz rektor wyraził swoje uznanie dla osiągnięć chóru akademickiego „Psalmodia”, który współpracuje z Filharmonią Krakowską, chórem

Opery Krakowskiej i Polskiego Radia oraz jest zdobywcą prestiżowych nagród, jak na przykład „Złote struny”.

Następnie głos zabrał ks. kard. Stanisław Dziwisz, Wielki Kanclerz UPJPII. W swoim przemówieniu metropolita krakowski przypomniał postać prof. Lecha Kaczyńskiego. Dziękował zmarłemu prezydentowi za podpisanie ustaw dotyczących Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II oraz zapewnił o modlitwie całej społeczności uniwersyteckiej w intencji poległych w katastrofie smoleńskiej. Słowa wdzięczności za podjęte prace legislacyjne skierował również do senatorów. Kardynał przypomniał starania Jana Pawła II o przetrwanie Wydziału Teologicznego w Krakowie, który w 1954 r. został usunięty przez władze stalinowskie z Wszechnicy Jagiellońskiej. Zdaniem metropolity, zrzucenie Bożej Opatrzności i wydarzenia historyczne znalazły swój wyraz w powołaniu uniwersytetu kościelnego. Koło historii domknęło się. Dokonania Kazimierza Wielkiego i starania świętej Jadwigi Królowej o utworzenie fa-

kultetu teologicznego w przedziwny sposób łączą się z działaniami i troską Jana Pawła II o jego przetrwanie i rozwój. Powołanie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II jest nowym wyzwaniem dla Kościoła krakowskiego i środowiska naukowego miasta. Nowy uniwersytet ma prowadzić działalność naukową, dydaktyczną i wychowawczą wspólnie z polskimi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi. Kardynał Dziwisz wielkie nadzieje na pogłębienie refleksji nad historycznym dziedzictwem Krakowa i Polski wiąże z rozwojem działalności badawczej Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego. W podejmowaniu dialogu ze światem współczesnym na fundamencie katolickiej nauki społecznej widzi cel Wydziału Nauk Społecznych. Do kard. Macharskiego i kolejnych rektorów Papieskiej Akademii Teologicznej metropolita krakowski skierował słowa wdzięczności za rozwój myśli teologicznej i działania zmierzające do przekształcenia akademii w uniwersytet. Złożył też życzenia ks. prof. Władysławowi Zuziakowi, który został wybrany nowym rektorem.

Modlitwę dziękczynną poprowadził kard. Dziwisz z prorektorem UPJPII ks. prof. Maciejem Ostrowskim. W liturgię włączyli się profesorowie oraz stu-

denci. Po modlitwie uczestnicy spotkania zostali zaproszeni na projekcję filmu o Uniwersytecie Papieskim. Film miał charakter promocyjny, ukazał bogatą spuściznę Wydziału Teologicznego, przedstawił warunki, jakie Papieska Akademia Teologiczna musiała spełnić, by uzyskać status uniwersytetu. W filmie znalazła się również relacja z pierwszej inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie Papieskim. Władze uczelni planują w przyszłości utworzenie Wydziału Prawa Kanonicznego i Administracyjnego oraz Międzywydziałowego Centrum Pomocy Psychologicznej. Dokument ukazał również warunki studiowania, możliwości rozwoju studentów, zróżnicowaną ofertę edukacyjną dla szkół średnich. Szczególną uwagę poświęcono Wydziałowi Nauk Społecznych i prowadzonym przez niego kierunkom studiów.

W dalszej części programu zaplanowano występ chóru „Psalmodia”, który wykonał m.in. *Te Deum laudamus*. Niemałe zaskoczenie zebranych wzbudził urodzinowy tort symbolizujący pierwszą rocznicę erygowania Uniwersytetu, który studenci wręczyli rektorowi papieskiej uczelni.

Piotr Guzdek

Po raz dziesiąty o Europie

„Wkład chrześcijan w zjednoczenie Europy” to temat jubileuszowej X Międzynarodowej Konferencji z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”. Konferencja odbyła się w dniach 10–11 września br. Krakowskie spotkanie zostało przygotowane przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Fundację Konrada Adenauera w Polsce oraz Fundację Roberta Schumana w Luksemburgu, przy współpracy Grupy Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci) w Parlamencie Europejskim, Komisji Episkopatów Wspólnoty Europejskiej COMECE w Brukseli oraz Wydawnictwa „Wokół nas” w Gliwicach.

Uczestników spotkania powitał bp prof. Tadeusz Pieronek, przewodniczący komitetu organizacyjnego. Otwierając konferencję ks. kard. dr Stanisław Dziwisz zaznaczył, że „zjednoczona Europa to wyzwanie dla każdego z jej obywateli. Wszędzie tam, gdzie ludzie się jednoczą, panuje prawdziwy pokój, gwarantujący bezpieczeństwo całego kontynentu. Europa to wspólne dobro, na które składają się osoby i społeczności o różnych wyznaniach, religiach i światopoglądach. Chrześcijańskim wkładem w integrację europejską jest promowanie cywilizacji miłości”. Prezydent Bronisław Komorowski w swoim wystąpieniu podkreślił, że „proces integracji europejskiej od samego początku był uważnie obserwowany i wspierany przez Kościół katolicki. Ojcowie Założyciele Unii Europejskiej mieli gigantyczne wsparcie Kościoła i chrześcijaństwa rozumianego jako źródło refleksji typowej dla Kościoła powszechnego, zdolnego do przekraczania różnic narodowych, kulturowych i politycznych”. Nadmienił, że do faktycznego i trwałego zjednoczenia Europy nie wystarczy jedność ekonomiczna, polityczna czy socjalna. Mówił o świeckim wymiarze nowoczesności, kryzysie autorytetów, zagrożeniach rodziny, zachwianiu nor-

matywnych podstaw porządku społecznego, rozwoju laickości, używaniu Kościoła do uzasadnienia struktur państwowych. Przypomniął wkład Kościoła w walkę o wolność i demokrację w krajach Europy środkowo-wschodniej w dobie reżimu komunistycznego oraz poparcie Jana Pawła II dla integracji Polski z Unią Europejską. Zarysował dwa palące problemy jednoczącej się Europy: konsekwencje etyczne prawodawstwa oraz kulturowo-aksjologiczne podstawy integracji. Pytał: „W jaki sposób powinna przebiegać inspiracja wyznawanego systemu wartości na rzecz realizacji konkretnych projektów politycznych? Jaka Polska może być dla Europy?”. Stwierdził, że wkład chrześcijaństwa w budowę europejskiego domu to nie tylko zapatrywanie się w przeszłość, ale wyzwanie na przyszłość.

Jean-Claude Juncker, premier Luksemburga, przypominając postaci założycieli Unii Europejskiej, stwierdził: „Oni wielokrotnie powtarzali zdanie – nigdy więcej wojny. Uczynili z niego modlitwę i program polityczny działający po dzień dzisiejszy”. Premier ukazał wagę politycznego zaangażowania chrześcijan u początków budowy wspólnoty europejskiej i potrzebę jego kontynuacji we współczesnych procesach kształtowania oblicza Europy. Zdaniem prelegenta, ten, kto powołuje się na fundamenty chrześcijańskie, powinien w kształtowaniu życia społecznego kierować się zasadami katolickiej nauki społecznej. Ona nigdy „nie była tak konieczna i potrzebna jak dzisiaj” – mówił. Pokazując szerokie spektrum podejmowanych przez nią zagadnień, wydobyl jej zasadniczą tezę – poszanowanie nienaruszalności godności człowieka jako osoby i postawienie go w centrum mechanizmów społeczno-ekonomicznych.

Pierwszy niekomunistyczny premier RP Tadeusz Mazowiecki podkreślił, że wkład chrześcijan w zjednoczenie się Europy jest czymś oczywistym. Postawił pytanie: „Czy katolicyzm polski da się pogodzić z demokracją?”. Dokonując analizy aktualnych problemów polskiej demokracji, wskazał na potrzebę otwartego dialogu Kościoła z państwem. Skrytykował przejawy fundamentalizmu. Jego zdaniem, „katolicyzm polski może oddziaływać na katolicyzm europejski, jeśli sam upora się z uznaniem demokracji, z szacunkiem dla autonomii Kościoła i państwa”.

Na potrzebę nowego rozumienia świeckości wskazał kard. dr Angelo Scola, patriarcha Wenecji. Purpurat podjął refleksję nad podstawami tożsamości europejskiej, pełnej paradoksów historyczno-kulturowych, opartej na dziedzictwie Jerozolimy, Aten,

Rzymu, nowożytnych ideach równości i instytucjach współczesnych. Jednak – zdaniem prelegenta – konstytutywne elementy tożsamości Starego Kontynentu mają korzenie chrześcijańskie. Patriarcha analizował możliwość osiągnięcia jedności i harmonii w pluralistycznym światopoglądowo społeczeństwie europejskim. Pochylał się nad zagadnieniami swobody religijnej, politycznej obecności religii, dialogu międzyreligijnego, relacjami porządku sakralnego i świeckiego, nową wartością świeckości. Ukazał potencjał, jaki religia i sami wierzący poprzez swoją aktywność społeczno-polityczną mogą wnieść w przestrzeń życia publicznego, promując uniwersalizm wartości fundamentalnych. Na zakończenie swojego wystąpienia przypomniał wkład pontyfikatu Jana Pawła II w refleksję nad jednością Europy.

Następnie głos zabrał dr Hans-Gert Pöttering, przewodniczący Fundacji Konrada Adenauera i były przewodniczący Parlamentu Europejskiego. Nawią-

zując w swoim wystąpieniu do stosunków polsko-niemieckich po II wojnie światowej, poseł przypomniał list biskupów polskich do hierarchów Kościoła katolickiego w Niemczech z 1965 r, w którym zawierały się słowa pojednania i przebaczenia: „przebaczamy i prosimy o przebaczenie”. Zauważył, że tym, co dzisiaj łączy narody europejskie, jest godność człowieka. Jest ona źródłem wszelkich istotnych wartości, których nienaruszalność została zagwarantowana w konstytucjach Republiki Federalnej Niemiec i Rzeczypospolitej Polskiej. Obrona i promocja wartości osadzonych w człowieczeństwie, poszanowanie środowiska naturalnego, przeciwdziałanie laicyzacji to zadania chrześcijańskich polityków w jednoczącej się Europie. Odnosząc się do polskiej „Solidarności”, poseł w imieniu Fundacji Konrada Adenauera przekazał bukiet kwiatów Tadeuszowi Mazowieckiemu.

Po wygłoszeniu referatów prelegenci odpowiadali na pytania uczestników konferencji. Debatę moderował Jacques Santer, przewodniczący Fundacji Roberta Schumana w Luksemburgu i były przewodniczący Komisji Europejskiej.

Nad tym, „kto jest odpowiedzialny za obecność chrześcijaństwa w przestrzeni publicznej?”, zastanawiali się uczestnicy pierwszego panelu dyskusyjnego. Referaty problemowe wygłosili posłowie do Parlamentu Europejskiego i członkowie Grupy EPL (Chrześcijańscy Demokraci): Othmar Karas z Austrii, Mario Mauro z Włoch, dr Jan Olbrycht z Polski i Joachim Zeller z Niemiec, a także: prezydent Czeskiej Akademii Chrześcijańskiej i wykładowca Uniwersytetu Karola w Pradze ks. prof. Tomáš Halík, Katarzyna Wiśniewska z „Gazety Wyborczej” i dr Andrzej Grajewski z „Gościa Niedzielnego”, który jednocześnie moderował rozmowę.

W homilii wygłoszonej podczas Mszy świętej odprawionej dla uczestników konferencji w uniwersyteckiej kolegiacie św. Anny w Krakowie prymas Polski ks. abp Józef Kowalczyk zauważył: „Unia Europejska potrzebuje pogłębionej refleksji nad własną tożsamością, nad swoimi korzeniami, nad celami, które jako wspólnota ma osiągnąć, nad poczuciem przynależności, jakie w swoich obywatelach chce wzbudzić”. Metropolita gnieźnieński, odnosząc się do ogłoszonego przed 60 laty planu Schumana, określił go jako „kamień milowy” na drodze integracji europejskiej i owoc doświadczeń II wojny światowej. Na zakończenie dodał: „Troska o człowieka, o jego godność i należyty rozwój materialny i duchowy to zadania i zarazem wyzwania Unii Europejskiej i jej instytucji. Chrześcijanie, a zwłaszcza katolicy, wnosili, wnoszą i mogą nadal wносить – jak to czynili Ojcowie Założyciele – pozytywny wkład w dobro wspólnoty europejskiej. Wszak dla nich człowiek jest zwieńczeniem stworzenia i drogą Kościoła”.

Drugi dzień konferencji rozpoczął panel zatytułowany „Współpraca między UE a Kościołami – wzajemne korzyści z dialogu strukturalnego”. Moderatorem dyskusji był Horst Langes, honorowy przewodniczący Fundacji Roberta Schumana w Luksemburgu. Słowo wprowadzające wygłosił prymas Czech o. Dominik Duka OP. W debacie wzięli udział: György Hölvényi z Węgier, doradca Grupy EPL (Chrześcijańscy Demokraci), gdzie zajmuje się dialogiem międzyreligijnym i jest odpowiedzialny za stosunki z fundacjami politycznymi, ks. prof. Piotr Mazurkiewicz, sekretarz generalny Komisji Episkopatów Wspólnoty Europejskiej (COMECE) i wykładowca UKSW, oraz Róża Thun, deputowana do Parlamentu Europejskiego. Na zakończenie panelu głos zabrał ks. abp dr Celestino Migliore, nuncjusz papieski w Polsce. Nuncjusz zaznaczył, że zagadnienie roli Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej należy osadzić w szerszym kontekście roli Kościoła w integracji światowej. Spoiewem, który łączy różne systemy prawne i poli-

tyczne, jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 roku. Przy opracowaniu tego podstawowego dla stosunków międzynarodowych dokumentu zasadniczą rolę odegrała katolicka nauka społeczna. Arcybiskup podkreślił, że chrześcijańscy demokraci powinni w swojej działalności politycznej kierować się założeniami społecznej myśli Kościoła. Przeanalizował znaczenie poszczególnych haseł rewolucji francuskiej: wolność, równość, braterstwo, i relacji zachodzących między nimi. Ukazał różnice istniejące pomiędzy braterstwem a solidarnością.

Trzeci, ostatni już panel został poświęcony zadaniom, jakie stoją przed chrześcijańskimi politykami w procesie budowy Nowej Europy. Moderatorem dyskusji był Stephan Raabe, dyrektor Fundacji Konrada Adenauera w Polsce. Z referatami wystąpili: dr Maria Flachsbarth z Niemiec, posłanka do Bundestagu, gdzie zajmuje się sprawami ochrony środowiska i bezpieczeństwem reaktorów oraz posłowie z Grupy EPL (Chrześcijańscy Demokraci) w Parlamencie Europejskim: Elmar Brok z Niemiec, Ria Oomen-Ruijten z Holandii i dr Jacek Saryusz-Wolski z Polski. Trzeci panel zakończyło wystąpienie dr Filipa Kaczmarka, europoła, który podsumował konferencję.

Zamykając jubileuszowe spotkanie, ks. prof. Władysław Zuziak, rektor UPJPII, wyraził wdzięczność organizatorom za poświęcony czas i trud włożony w przygotowanie sympozjum. Stwierdził, że „Europejczyk, który podaje w wątpliwość wkład chrześci-

jaństwa w zjednoczenie Europy, nie zrozumiał do końca przesłania Ewangelii. I tym samym zaprzecza swojej własnej historii i tożsamości”. Zaznaczył, że idea zjednoczenia Europy zrodziła się na zgłiszczach II wojny światowej. Przedstawił duchowe dziedzictwo Ojców Założycieli, demokratów i chrześcijan. Rektor Zuziak powiedział również, że Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie kształci swoich studentów w duchu wartości jednoczącej się Europy, jako świadomych obywateli, odpowiedzialnych za przekazywanie prawdy o człowieku. Kończąc swoje wystąpienie, rektor Uniwersytetu Papieskiego zaprosił wszystkich zgromadzonych na przyszłoroczną konferencję.

Piotr Guzdek

Zjednoczona Europa to wyzwanie

Szanowni Państwo,

1. W imieniu Kościoła katolickiego w Krakowie witam i pozdrawiam serdecznie wszystkich znakomitych gości uczestniczących w rozpoczynającej się X Konferencji – Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej, a zatytułowanej „Obecny wkład chrześcijan w zjednoczenie Europy”. Szczególne pozdrowienie kieruję do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego, dziękując mu za przyjęcie zaproszenia i udział w naszym spotkaniu. Serdecznie pozdrawiam również Pana Premiera Luksemburga Jean-Claude’a Junckera.

2. Zjednoczona Europa to wyzwanie dla każdego z jej obywateli, gdyż wszędzie tam, gdzie ludzie i społeczeństwa się jednoczą, panuje prawdziwy pokój gwarantujący bezpieczeństwo całego kontynentu. Europa to wspólne dobro, na które składają się osoby i społeczności o różnych wyznaniach, religiach i światopoglądach. Niewątpliwie do budowy tego dobra przyczyniają się chrześcijanie. Jeżeli temat konferencji mówi o obecnym wkładzie chrześcijan w zjednoczenie Europy, to chcę zdecydowanie podkreślić, że ten chrześcijański wkład jest zawsze taki sam, a jest nim budowa życia opartego na trwałych fundamentach mających swoje źródło w Dekalogu. Zjednoczona Europa to gwarancja bezpiecznego życia w pokoju. Jednak na dłuższą metę nie da się jej zbudować jedynie w oparciu o ekonomię i politykę. Ojcowie Założyciele wyraźnie kładli nacisk na Europę jednoczącą się wokół wartości ducha.

3. Wartości duchowe proponowane przez Kościoły chrześcijańskie, w tym przez Kościół rzymskokatolicki, są czymś zasadniczym, gdyż w świecie opartym na kalkulacji widzi się jedynie zysk, nominały banknotów, a zupełnie nie zauważa się wymiaru duchowego człowieka i całych społeczeństw.

Chrześcijańskim wkładem w integrację europejską jest promowanie cywilizacji miłości, której jednym z przejawów jest międzyludzka solidarność ze słabszymi. Ta solidarność wyrasta z chrześcijańskich korzeni Europy. Zatem nie można zrozumieć pojawiających się tendencji, które zmierzają do usuwania i ograniczania wpływu chrześcijaństwa na życie publiczne; tendencji powołujących się na ranienie uczuć wielu niechrześcijan mieszkających w Europie. Papież Benedykt XVI słusznie uznał, że jest to stwierdzenie „mało przekonujące wobec tego, że chodzi przede wszystkim o fakt historyczny, któremu nie można poważnie zaprzeczyć”.

4. Cywilizacja miłości prowadzi do prawdziwej demokracji, za którą opowiada się Kościół wierny nauce Chrystusa, podkreślając, że jej nadrzędnym celem jest

dobro wspólne. Dlatego Kościół pragnie i stara się czynnie uczestniczyć w procesie budowania społeczeństwa obywatelskiego. W duchu swego nauczania społecznego podejmuje zadanie formowania umysłów i sumień wrażliwych na dobro wspólne. Opowiada się za takim typem demokracji, w której państwo ma rolę pomocniczą. Społeczeństwo rozwija swoją działalność tak daleko, jak to możliwe, a państwo interweniuje jedynie wtedy, kiedy to jest konieczne.

Kościół nieustannie przypomina, że prawdziwa demokracja jest formą rządów zgodną z prawdą o człowieku. Dlatego demokracja, aby nie przemieniła się w jawny lub zakamuflowany totalitaryzm, musi mieć odniesienie do moralnej podstawy swego funkcjonowania, jaką jest Dekalog. Człowiek, stworzony na obraz i podobieństwo Boga (por. Rdz 1,27), jest taką istotą, u której rozum dąży do prawdy, a wola do dobra, którym jest wolność. Rozdzielanie tej jedności to jakby rozrywanie człowieka.

5. Tutaj rodzi się problem tak zwanej demokracji proceduralnej. Zachowanie jedynie formalnych reguł w wielu przypadkach niekoniecznie musi oznaczać słuszość po stronie większości. Dlatego Kościół w duchu dialogu wciąż podkreśla, że nie ma wolności bez prawdy. Chodzi przecież nie tylko o sam proces demokratyczny, ale przede wszystkim o jego wynik końcowy. Stale trzeba pamiętać, że pogwałcenie wolności prowadzi do totalitaryzmu, a zlekceważenie prawdy do relatywizmu moralnego. Jedynie ścisła jedność tych wartości, poszerzona o sprawiedliwość i miłość społeczną, może zapewnić pokój i rozwój. Dlatego kształtowanie życia społecznego w oparciu o głoszone przez Kościół wartości ewangeliczne przyczynia się do prawdziwego rozwoju każdego człowieka, każdej wspólnoty i do trwałości systemu demokratycznego. Oto wyzwanie, w jakim uczestniczymy. Chcemy je podejmować ze wszystkimi ludźmi dobrej woli.

Szanowni Państwo!

Jedynie cywilizacja miłości jest w stanie zjednoczyć nasz kontynent i przyczynić się do jego odnowy. Prawa człowieka, którymi tak bardzo szczeni się Europa, muszą obejmować również poszanowanie najsłabszych, którzy sami nie potrafią się bronić. Przyszłość jednoczącej się Europy zobowiązuje nas do świadczenia na rzecz cywilizacji miłości, która jest zasadniczym wkładem w dobro Europy i całych społeczeństw.

kard. Stanisław Dziwisz

Słowo wygłoszone na rozpoczęcie X Konferencji „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”, 10 września 2010 r. Tytuł pochodzi od redakcji.

Obecny wkład chrześcijan w zjednoczenie Europy

Szanowni Państwo, Drodzy Uczestnicy i Goście, wyrażam wdzięczność wszystkim organizatorom naszej jubileuszowej, dziesiątej, Konferencji (...). Pozwólcie, że na zakończenie podzielę się krótką refleksją związaną z tematyką naszej Konferencji.

Europejczyk, który podaje w wątpliwość wkład chrześcijaństwa w zjednoczenie Europy, nie zrozumiał do końca przesłania Ewangelii i tym samym zaprzecza własnej historii i tożsamości.

Znamy dobrze historyczny aspekt dokonującego się zjednoczenia. Idea wspólnej Europy została zrodzona z doświadczenia drugiej wojny światowej, ruin, cierpienia i śmierci dzięki trzem politykom: Alcide de Gasperiemu z Włoch, Robertowi Schumanowi z Francji i Konradowi Adenauerowi z Niemiec. Ojcowie Założyciele Unii Europejskiej byli prawdziwymi chrześcijanami, wiernymi ludzkim i chrześcijańskim wartościom. Byli również demokratami z przekonania, którzy żyli ideaми wolności, równości i braterstwa.

Warto przypomnieć, że kamieniem węgielnym Unii był historyczny gest Francji, która 9 maja 1950 r. złożyła Niemcom propozycję przyłączenia się do Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Było to nie tylko działanie mające na celu korzyści gospodarcze, lecz również próba przekroczenia wielowiekowych animozji między tymi państwami. Był to chrześcijański „znak pokoju” i przebaczenia. Takimi odważnymi, prawdziwie chrześcijańskimi inicjatywami tworzono Unię Europejską i ten projekt okazał się nie tylko dobry, ale i skuteczny. Dzisiaj potrzebujemy również dalekosiężnych politycznych akcji i projektów, inspirowanych miłością i szacunkiem dla innych.

„Europa – powiedział w ubiegłym roku w Pradze Benedykt XVI – to więcej niż kontynent – to dom”. Chrześcijanie w Europie tylko wtedy się ostoją, jeśli będą aktywnie współpracować przy budowie „domu Europy”. Jak można zrozumieć historię Europy bez świętych kobiet i mężczyzn: Brygidy Szwedzkiej, Katarzyny ze Sieny, Benedykta z Nursji, Cyryla i Metodego, a także bez Marcina Lutra i Reformatorów? Bez nich dom-Europa nie zostałby zbudowany. Jacques Delors powiedział, że „Europa potrzebuje duszy”. Ale przecież duszy nie można sobie wyszukać, nie można jej w siebie tchnąć ani jej wymyślić. Duszę się ma! Jednocząca się Europa musi dostrzec, że jej dusza jest w ogromnej części chrześcijańska. Wielka część tego, co zostało osiągnięte w Europie w dziedzinie prawa, sztuki, literatury, filozofii, inspirowana była przez myśl chrześcijańską. Trudno byłoby zrozumieć współczesnego Europejczyka bez uwzględnienia chrześcijańskiej tradycji. To chrześcijańska kultura podkreśla ogromną wartość, godność i nietykalność osoby ludzkiej, wolność sumienia, prawo do godnego i bezpiecznego życia, do udziału w dobrach ziemskich, które Bóg stworzył dla człowieka. Chrześcijaństwo uczy nas respektu dla drugiego człowieka (innego), poczucia odpowiedzialności za demokratyczne społeczeństwo i czynnego włączania się w budowanie wspólnego domu.

Europa stoi przed nowymi wyzwaniami – albo stanie się otwartym i gościnnym domem, albo ztraci swoją tożsamość. Gościnność jest starą cnotą judeochrześcijańską. Dziś jak nigdy przedtem cały świat jest naszym „gościem”. Zarówno gospodarze,

imigranci z biednych krajów, jak i prześladowani – to nowy rodzaj wędrówki ludów i nowy znak naszych czasów, od którego nie możemy się izolować. Pojęcie unii obywateli, które zostało wprowadzone przez traktat w Maastricht w 1992 r., zakłada nie tylko zbliżenie narodów, ale i zbliżenie ludzi wszystkich kultur, religii i wyznań. I w tym także Unia może się wzorować na tradycji chrześcijańskiej. Temu mają również służyć między innymi programy europejskie, stworzone dla zorganizowania wymiany studentów i doktorantów (Erasmus i inne), programy współpracy między miastami, regionami, których inicjatorzy wyraźnie wzięli pod uwagę międzynarodową uniwersalną wspólnotę, jaką postulowano już w czasach średniowiecza czy renesansu.

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II włącza się w ten proces poprzez przygotowanie młodych ludzi do uczestniczenia w tej wspólnocie wartości, jaką jest jednocząca się Europa. Mamy świadomość, że potrzebuje ona świadomych obywateli, odpowiedzialnych za przekazywanie nowym pokoleniom prawdy o człowieku, jego prawach i godności. Jan Paweł II w Konstytucji apostolskiej *Ex corde Ecclesiae* pisał: „Uniwersytet katolicki ma zaszczytny obowiązek poświęcać się całkowicie działaniu na rzecz prawdy. Nie rezygnując bynajmniej ze zdobywania pozytywnej wiedzy, uniwersytet katolicki wyróżnia się wolnością poszukiwania całej prawdy o naturze, o człowieku i o Bogu” (4). Dalej pisze Papież: „Szczególne pierwszeństwo należy przyznać badaniu i ocenie – z chrześcijańskiego punktu widzenia – norm oraz wartości dominujących we współczesnym społeczeństwie i kulturze, a także przekazywaniu dzisiejszemu społeczeństwu zasad etycznych i religijnych, które nadają pełen sens ludzkiemu życiu” (33).

Wiemy, że około 75% mieszkańców Starego Kontynentu to ludzie ochrzczeni. Czy można powiedzieć, że ich obecny wkład w trwający nadal proces jednoczenia Europy jest marginalny? Każdy z nas, chrześcijan, w swoim środowisku może przyczynić się do kształtowania chrześcijańskiego oblicza Europy, a tym samym jej jednoczenia. Być może chrystianizacja Europy jeszcze nie dokonała się w pełni. Być może dopiero w Unii Europejskiej wraz z pokojem, który Unia nam oferuje, zostaną stworzone warunki do głębszego zrozumienia Ewangelii i budowania więzi między ludźmi w duchu Dobrej Nowiny?

Europa może stać się ojczyzną ludzi wolnych, wzajemnie się szanujących, pełnych nadziei i miłości. W tym właśnie wyraża się duch chrześcijański. Taką Europę jako wspólny dom wciąż budujemy – dla nas, dla przyszłych pokoleń i na chwałę Bożą. Projekt tego wspólnego domu już mamy! Już dzisiaj serdecznie zapraszam na kolejną konferencję z cyklu: „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”.

ks. prof. Władysław Zuziak
rektor UPJPII

Słowo wygłoszone na zakończenie X Konferencji „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”, 11 września 2010 r.

Z wizytą w Trewirze

W dniach 19–23 maja 2010 r. grupa ośmiu przedstawicieli naszej uczelni (studenci: G. Czerwiński, D. Flaga, K. Jędrusińska, K. Kołdon, D. Piątek; wykładowcy: o. dr M. Urban i ks. dr hab. W. Zyzak oraz pracownik BWzZ s. E. Czerwińska) na zaproszenie rektora Wydziału Teologicznego w Trewirze ks. prof. Reinholda Bohlena przebywała z wizytą na partnerskiej uczelni w Trewirze.

Wydział Teologiczny w Trewirze to uczelnia, która kontynuuje tradycję wydziału teologicznego stanowiącego integralną część uniwersytetu trewirskiego istniejącego w latach 1473–1789 (uniwersytet został zamknięty po wybuchu rewolucji francuskiej). Wydział Teologiczny w Trewirze w obecnym kształcie został powołany do życia w 1950 r. przez papieża Piusa XII jako kościelna szkoła wyższa na prawie papieskim. W tym samym roku kraj związkowy Nadrenia-Palatynat przyznał Wydziałowi Teologicznemu w Trewirze status uczelni wyższej z wszystkimi prawami akademickimi, szczególnie prawem nadawania stopni naukowych, w tym habilitacji. Po ponownym utworzeniu Uniwersytetu w Trewirze w latach 70-ych XX wieku Wydział Teologiczny podjął z nim ścisłą współpracę na podstawie umowy, która oprócz umożliwienia wymiany naukowej przyznaje Wydziałowi lokalizację w nowoczesnym kampusie uniwersyteckim.

Program naszego pięciodniowego pobytu był bardzo bogaty. Odbyliśmy wiele spotkań z przedstawicielami środowiska studentów i wykładowców uczelni niemieckiej, zostaliśmy wprowadzeni w program kształcenia przyszłych teologów, pokazana nam została specyfika kierunków realizowanych na Wydziale Teologicznym w Trewirze i możliwości, jakie stoją przed absolwentem teologii. Poznaliśmy strukturę kompleksowego przygotowania absolwentów teologii do pracy w duszpasterstwie. Nasi studenci mieli możliwość uczestniczenia w jednym z wykładów z teologii biblijnej (na temat Bożego macierzyństwa ukazanego w Ewangelii wg św. Mateusza). My natomiast zaprosiliśmy gospodarzy do wysłuchania wykładu ks. dra hab. Wojciecha Zyzaka o doświadczeniu duchowym w życiu i pismach św. Edyty Stein. Wykład, który został wygłoszony w reprezentacyjnej auli seminarium duchownego (w tym miejscu składał swój egzamin maturalny pochodzący z Trewiru Karol Marks!), spotkał się z dużym zainteresowaniem – wysłuchała go cała rada Wydziału Teologicznego, studenci oraz zaproszeni goście ze środowiska polsko-niemieckich organizacji działających w Trewirze. Po wykładzie nie zabrakło oczywiście małego bankietu, podczas którego smakując słynne

trewirskie wino słuchacze wykładu mieli możliwość zadania prelegentowi pytań oraz prowadzenia kulturalnych rozmów (nie tylko) o teologii duchowości. Nasi gospodarze z Wydziału Teologicznego w kolejnym dniu wizyty zaprosili nas również na uroczystą kolację, podczas której mogliśmy rozmawiać o dalszej współpracy między naszymi uczelniami.

Niewątpliwie ogromne wrażenie wywarł na całej naszej grupie Trewir – piękno miasta pamiętającego jeszcze czasy rzymskie i na jego tle nowoczesny kampus, w którym ma swoją siedzibę Wydział Teologiczny. Uczelnia ta ma profil bardzo zbliżony do naszego Uniwersytetu – kameralna atmosfera, duża życzliwość wykładowców i osób wspierających studentów (np. mentorzy, którzy pomagają studentom w formacji duchowej).

Pojechaliśmy do Trewiru przede wszystkim po to, aby porozmawiać o dalszej współpracy, ale również po to, żeby pogłębić nasze kontakty zarówno z pracownikami, jak i studentami uczelni niemieckiej. I rzeczywiście to się udało! Nasz pobyt w Trewirze był bardzo cennym doświadczeniem, które – mamy nadzieję – zaowocuje dalszą współpracą naukową między pracownikami i studentami obu uczelni. Nasze pierwsze ustalenia na przyszłość dotyczą zorganizowania i przeprowadzenia wspólnymi siłami kursu intensywnego (krótki cykl zajęć dydaktycznych, przygotowany przez grupę nauczycieli akademickich i ekspertów z różnych krajów dla międzynarodowej grupy studentów). Ze swojej strony chcemy również pielęgnować współpracę, wysyłając na uczelnię niemiecką naszych nauczycieli akademickich z krótkimi cyklami wykładów. I oczywiście czekamy na studentów teologii, którzy chcieliby odbyć w Trewirze część swoich studiów w ramach programu Erasmus! Serdecznie zachęcamy! Warto!

s. Edyta Czerwińska CHR

Wizyta w Bochum

Rankiem 3 maja 2010 roku grupa studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wyruszyła z ks. dr. hab. Janem Dziedzicem w drogę do Niemiec. Nasz wyjazd odbywał się w ramach współpracy krakowskiej uczelni teologicznej z Ruhr-Universität Bochum. Do seminarium duchownego, które miało być naszym miejscem zakwaterowania, dotarliśmy wieczorem. Przywitał nas ks. prof. Christof Breitsamer, odpowiadający za kontakty z naszą uczelnią.

Następnego dnia po jutrzni udaliśmy się do Kolonii. Tam czekali już na nas niemieccy studenci, którzy byli naszymi przewodnikami. Najpierw zwiedziliśmy kościół Najświętszej Marii Panny na Kapitolu – największy z dwunastu romańskich kościołów w mieście. Najważniejszym punktem dnia było zwiedzanie katedry, będącej wizytówką zarówno miasta, jak i całych Niemiec. Katedra pw. św. Piotra i NMP imponuje nie tylko swym rozmiarem, ale także bogatym wyposażeniem, dlatego wpisano ją na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Wieczorem nasi koledzy przygotowali dla nas potrawy na grillu. Szczególną radość sprawił mi widok studentów, których miałam już okazję poznać w trakcie wcześniejszych spotkań w Bochum i Krakowie. Oni także dostrzegli w naszej grupie znajome twarze. Odwiedzili nas również profesorowie naszej uczelni, z ks. prof. Janem Mączką, dziekanem Wydziału Filozoficznego, na czele.

Kolejnego dnia po porannej Mszy św. Niemcy zabrali nas na wycieczkę po Bochum. Głównym punktem dnia była jednak konferencja, której gościem honorowym był ks. prof. dr hab. Michał Heller. Po nim referaty wygłosiło kilku profesorów z różnych uczelni niemieckich. Pobyt na uniwersytecie był również okazją do nawiązania kolejnych znajomości.

Następnego dnia po jutrzni udaliśmy się do Münster. Po wspólnym posiłku zaczęliśmy zwiedzanie miasta. Naszymi przewodnikami byli studenci teologii, którzy przedstawiali nam historię miasta w językach polskim i niemieckim. Mogliśmy stanąć przed ratuszem, w którym w 1648 roku podpisano pokój westfalski, kończący wojnę trzydziestoletnią. Następnie udaliśmy się do najbardziej imponującej budowli miasta, którą jest pochodząca z XII wieku katedra pw. św. Pawła. Moją szczególną uwagę przykuła kaplica z nagrobkiem kardynała Clemensa Augusta von Galena. Jako studentka historii nie mogłam przejść obok niego obojętnie. Von Galen był wielkim człowiekiem, który dał piękne świadectwo w jakże trudnych czasach. Był pierwszym ordyna-

riuszem mianowanym w III Rzeszy, a jednak przeciwstawiał się reżimowi narodowosocjalistycznemu. Najbardziej radykalne i zarazem najbardziej znane są jego trzy kazania wygłoszone w 1941 roku. Arcybiskup Münster krytykował w nich konfiskatę mienia kościelnego oraz sprzeciwiał się planom uśmiercania ludzi niepełnosprawnych i upośledzonych umysłowo. Jego działalność nie uszła uwagi władz nazistowskich, jednak cieszył się on tak ogromną popularnością wśród Niemców, że Hitler zamierzał się z nim rozliczyć dopiero po wojnie. Von Galen zmarł rok po zakończeniu II wojny światowej. W 1987 roku przy jego grobie modlił się Jan Paweł II, a w 2005 roku rodak kardynała, Benedykt XVI, ogłosił go błogosławionym.

Wieczorem udaliśmy się jeszcze do Stiepel, ważnego ośrodka pielgrzymkowego, gdzie uczestniczyliśmy w Mszy świętej. Po kolacji przyszedł czas na ostatnie rozmowy z niemieckimi studentami i pożegnanie.

Kolejnego dnia o 5.00 rano udaliśmy się wraz z ks. J. Dziedzicem w drogę powrotną do Krakowa. W południe dotarliśmy do Berlina, gdzie mogliśmy jeszcze zobaczyć zabytki niemieckiej stolicy, m.in. Bramę Brandenburską, Reichstag, katedrę św. Jadwigi oraz fragmenty muru berlińskiego.

Pobyt w Niemczech pozwolił nam nie tylko zobaczyć historyczne budowle czy ciekawe miejsca, ale również, a może przede wszystkim, umożliwił nam nawiązanie kontaktów z niemieckimi studentami. Dla mnie była to okazja do ponownego spotkania z kolegami oraz zdobywania nowych umiejętności językowych.

Jesteśmy wdzięczni, że mogliśmy uczestniczyć w wymianie studenckiej zorganizowanej w ramach współpracy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II z Ruhr-Universität Bochum.

*Anna Jędrzejczyk
fot. Maciej Czachor*

Mój staż w Lyonie

Lyon – miasto z ponaddwutysięczną historią, a dziś trzecia po Paryżu i Marsylii aglomeracja francuska. Miasto trabuli i murali, miasto renomowanego klubu piłkarskiego Olympique i kulinarna stolica Francji. Miasto, które miałam okazję zobaczyć, będąc na stażu w tamtejszej Bibliotece Uniwersytetu Katolickiego.

Organizację wyjazdu zaczęłam od wyszukania uczelni, w której mogłabym odbyć szkolenie. W moim przypadku w rachubę wchodziły kraje francuskojęzyczne. Znalazłam dwie najbardziej interesujące mnie instytucje, planując w przypadku odmowy z ich strony szukanie następnych. Były to Biblioteka Narodowa Francji w Paryżu i Biblioteka Uniwersytetu Katolickiego w Lyonie. Za zgodą dyrekcji wysłałam do obu tych instytucji listy motywacyjne i podania z prośbą o przyjęcie mnie na staż. Pierwsza biblioteka – paryska – w ogóle nie odpowiedziała na mój list, natomiast biblioteka lionńska odezwała się bardzo szybko, zapraszając mnie na staż.

Uniwersytet Katolicki w Lyonie składa się z 5 wydziałów (teologia i religioznawstwo, filozofia i nauki humanistyczne, prawo i ekonomia, językoznawstwo i literatura oraz nauki ścisłe), na których studiuje ponad 7 tysięcy studentów. Uczelnia to część Uniwersytetu Lionńskiego, który jest drugim co do wielkości po Paryżu skupiskiem nauki francuskiej.

Biblioteka Uniwersytetu Katolickiego jest integralną częścią uczelni. Jej pracownicy są w kontakcie z pracownikami naukowymi, zasiadają w radach poszczególnych wydziałów na równych prawach z pozostałymi ich członkami. Mają wpływ na pracę i wygląd konkretnego wydziału. Z drugiej strony, dzięki tej ścisłej współpracy znają dokładnie potrzeby wydziału, jego pracowników i studentów, informują o nowościach wydawniczych, konsultują zakupy książek i czasopism.

Sama biblioteka jest podzielona na dwie części i mieści się w dwu oddalonych od siebie o kilka przecznic budynkach. Części te różnią się od siebie cha-

rakterem i układem zbiorów. W budynku położonym nieopodal Place Bellecour, pierwszej siedzibie biblioteki, znalazł miejsce księgozbiór teologiczny, filozoficzny i z zakresu szeroko rozumianej humanistyki w tradycyjnym układzie magazynowym. Natomiast druga część biblioteki to nowoczesny budynek oddany do użytku pięć lat temu, w którym mieszczą się wydziały z naukami ścisłymi, ekonomią i prawem wraz z biblioteką gromadzącą książki z tych dziedzin. Udostępnia się je czytelnikom w wolnym dostępie, co w związku z charakterem mojej pracy najbardziej mnie interesowało.

W bibliotece zostałam przyjęta bardzo życzliwie zarówno przez panią dyrektor – Michele Behr, jak i wszystkich pracowników, z którymi miałam styczność. Chętnie wyjaśniali mi, na czym polega ich praca, wprowadzali w meandry swoich zadań. Każdy dzień spędzałam w innym dziale, z inną osobą, przypatrując się jej pracy, dopytując się o szczegóły, a potem spędzając z nią czas bardziej prywatnie, na obiedzie, rozmawiając o Lyonie, życiu we Francji.

Oprócz niekwestionowanych korzyści zawodowych wyjazdy tego typu dają też inne korzyści, takie jak na przykład kilka dni lub tygodni intensywnego mówienia w obcym języku, czego nie zapewni żaden kurs językowy w Polsce. Człowiek jest zdany sam na siebie i nie ma wyjścia – siedząc naprzeciwko opiekuna szkolenia, musi prowadzić z nim rozmowę.

Można również poznać kulturę, kuchnię regionu, w którym się przebywa, zwiedzić miasto i okolice. To niezapomniane przeżycie.

Mimo początkowych trudności organizacyjnych, biurokracji (choć trzeba przyznać, mniejszej, niż się spodziewałam) i strachu przed nieznanym zawsze będę miło wspominać staż w Lyonie, ludzi, których tam poznałam, miejsca, które zwiedziłam. To było bardzo pouczające i ciekawe doświadczenie, które polecam każdemu!

Magdalena Olszewska
Biblioteka UPJPII

Jak wyglądają studia w Trydencie?

Po pierwsze, muszę zdementować wszelkie opinie, według których we Włoszech w ogóle nie trzeba się uczyć. To prawda, że dopóki kogoś na to stać (bo wszystkie studia są płatne), może do tych samych egzaminów podchodzić mnóstwo razy. Wszystko też zależy od konkretnych wykładowców. Osobiście wielokrotnie w czasie moich studiów zastanawiałam się, co by było, gdybym nie znała wcześniej języka włoskiego... Myślę, że nie trzeba nikomu tłumaczyć, że to właśnie język stanowi duże wyzwanie, zwłaszcza jeśli uczestniczy się w wykładach z filozofii. Czasami pocieszały mnie słowa moich włoskich przyjaciół, którzy w rozmowach po zajęciach wyznawali – nic się nie przejmuj, my też niewiele z tego rozumiemy. Ogromną zachętą było bardzo pozytywne nastawienie do mnie wszystkich wokół i pomoc, jaką chętnie służyli mi zarówno studenci, jak i profesori. Przykładem może być fakt, że zaraz po moim przyjeździe do Trydentu dostałam e-mail od jednego z profesorów, który jako mój opiekun naukowy zaprosił mnie na rozmowę i służył rzeczową radą w wybieraniu przede mną przedmiotów, które miałam realizować. W wyborze przedmiotów z filozofii rysowały się przede mną dwie możliwości. Pierwsza to uczestniczenie w zajęciach o tematyce szczególnie bliskiej swoim zainteresowaniom naukowym; w moim przypadku była to estetyka ogólna i filozofia religii. Muszę przyznać, że choć realizowałam już zajęcia z tego zakresu w Polsce, nie zawiodłam się, wybierając je i we Włoszech. Wykłady z filozofii religii zorganizowane były wokół tematu duszy. Zajęcia podzielone były na dwie części – w pierwszej profesor przedstawiał koncepcje starożytne i średniowieczne na ten temat, w drugiej każdy student miał do opracowania jedną książkę, którą następnie przedstawiał na zajęciach i przygotowywał jednocześnie wersję pisemną prezentacji. Propozycje lektur były bardzo interesujące, gdyż dotyczyły nie tylko tematyki chrześcijańskiej, ale również innych religii i współczesnych koncepcji nauk kognitywnych. Zajęcia z estetyki skupiały się na problematyce powiązania antropologii filozoficznej z designem, podkreślając potrzebę funkcjonalności każdej rzeczy. Kolejnym interesującym doświadczeniem było uczestniczenie w zajęciach z informatyki, która – powiązana z filozofią – stanowi oddzielny kierunek studiów. Wykłady i ćwiczenia w bardzo bogato wyposażonych pracowniach komputerowych to znowu niejednego Włocha, bowiem oprócz zapoznania się z podstawami historii związanej z informatyką oraz tworzenia stron internetowych w języku *html* i *xml*, wymagane są umiejętności naprawdę trudne, jak tworzenie

Trydent (wł. Trento) to niewielkie, malownicze miasteczko na północy Włoch, założone przez Rzymian nad rzeką Adige w pierwszym wieku przed Chrystusem. Dziś jest kojarzone przede wszystkim z soborem, który odbył się tu w latach 1545–1563 i wprowadził istotne zmiany w Kościele. Przez ostatni rok miałam niepowtarzalną okazję poznawania tajników tego uroczego miejsca. Wyjazd na stypendium Erasmusa bowiem to coś więcej niż tylko uczestniczenie w zajęciach na uniwersytecie, który – co warto zaznaczyć – w tym roku zajął pierwsze miejsce w rankingu włoskich uczelni.

własnych programów w *perlu*, który przykładowo umożliwia doskonałe analizy tekstów.

Chcę jednak pocieszyć tych, którzy myślą, że bez perfekcyjnej znajomości języka studia za granicą są niemożliwe. Osobiście już wcześniej spotkałam się z opinią, że podczas takiego wyjazdu na stypendium języka nie jest się w stanie nauczyć, a kursy językowe są potwornie drogie. To nieprawda, bowiem student Erasmusa w kursie, który normalnie kosztuje 400 euro, uczestniczy zupełnie za darmo.

Co daje wyjazd na stypendium Erasmusa?

Na to pytanie nie jestem w stanie odpowiedzieć wyczerpująco. Po pierwsze dlatego, że ten artykuł nie miałby końca, po drugie dlatego, że chyba zawsze pozostanie to osobistym doświadczeniem poznawania świata i siebie samego. Jedno jest pewne: taki wyjazd uczy pewności siebie i odpowiedzialności. W nowej rzeczywistości człowiek zaczyna kreować nowy świat przyjaźni, poznaje obce zwyczaje, kulturę, nieznaną miejsc. Dla mnie najważniejszy chyba na zawsze pozostanie kontakt z przeróżnymi ludźmi, który pozwala na wszystko spojrzeć dużo szerzej. Wtedy dostrzega się, że to, co jednoczy, jest poza konkretną kulturą czy religią. Kiedy człowiek zaczyna rozmawiać z Żydami, muzułmanami, wtedy wyzbywa się różnych przesądów i zatrzymuje w sobie zawsze jakiś skarb po rozmowie z drugim człowiekiem, często tak bardzo innym, a jakże podobnym.

Jeśli ktoś zastanawia się jeszcze, czy warto próbować pojechać na tego typu stypendium, to moja rada jest bardzo prosta. Lęk przed nieznanym jest obecny chyba zawsze w takim wyborze, ale czy jest się czego obawiać, jeśli chce się wzrastać i iść naprzód?

Barbara Kupiec

Wydarzenia małe i wielkie

W roku akademickim 2009/2010 na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJP II już po raz czwarty została zorganizowana seria spotkań adresowanych do młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, która w szczególny sposób zainteresowana jest historią i jej naukami pomocniczymi. Motto tegorocznych Warsztatów brzmiało: „Wydarzenie małe i wielkie”, a cała inicjatywa przybrała postać dziewiętnastu spotkań z pracownikami naukowymi Uniwersytetu oraz zaproszonymi gośćmi. Były to zarówno wykłady stacjonarne, wzbogacone różnymi pomocami dydaktycznymi (m.in. prezentacje multimedialne, praca z tekstami źródłowymi, fragmenty filmów czy utworów muzycznych), jak również wizyty w krakowskich muzeach (Muzeum Archeologiczne, Dwór w Branicach, Muzeum Książ Misjonarzy).

Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem, gromadząc przeszło 40-osobową grupę młodzieży ze szkół średnich z Krakowa i okolic. W ciągu dwóch semestrów uczestnicy Warsztatów poszerzali swoją wiedzę i zdobywali nowe umiejętności, zapoznając się jednocześnie ze środowiskiem akademickim oraz czyniąc konkretne kroki „inwestycyjne” w zakresie swojej dalszej edukacji. Czwarta edycja Warsztatów zakończyła się 29 maja 2010 roku konkursem, którego zwycięzcy otrzymali dokument uprawniający do wolnego wstępu na wybrany przez siebie kierunek i specjalizację studiów w ramach oferty edukacyjnej Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego. Laureatami konkursu zostali:

- Zuzanna Jęcek
- Krzysztof Psuj
- Emilia Falecka
- Anna Kukułka

W roku akademickim 2010/2011 odbywa się kolejna edycja Warsztatów. Zgłoszenia należy kierować drogą e-mailową (podając: imię i nazwisko, adres, telefon lub e-mail, szkołę i klasę) na adres: warsztatyhistoryczne@upjp2.edu.pl.

dr Józef C. Kałużny
(kierownik Warsztatów)

mgr Dominik Satała
(sekretarz Warsztatów)

Symposium biblijne w Gródku

W dniu 5 czerwca 2010 roku odbyło się kolejne, już siódme, sympozjum na temat *Biblia w kulturze świata*, zorganizowane przy współpracy naszego Uniwersytetu z Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Kamieniec Podolski w Gródku na Podolu, które jest filią Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie.

Na sympozjum złożyło się dziewięć referatów, z których pięć było opracowanych przez naukowców pracujących na Ukrainie, a cztery przez uczestników przybyłych z Polski, związanych z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

Przybyli z Krakowa wystąpili z tematami, o których w tym miejscu powiemy nieco więcej:

ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek mówił na temat: *Biblijny wkład w rozwój nauk przyrodniczych*.

dr Wiesław Kic, wykładowca UPJPII, przedstawił referat na temat: *Obrządek grzebalny ludów biblijnych na przestrzeni wieków w świetle Biblii i archeologii*.

dr inż. Anna Wajda, doktorantka UPJPII, mówiła na temat: *Zwierzęta nauczycielami mądrości – na przykładzie Księgi Przysłów*.

dr Zofia Włodarczyk, UR w Krakowie, podjęła zagadnienie: *Symbolika roślin w Apokalipsie św. Jana*.

Spotkanie w Gródku było zatem kolejnym ukazaniem, jak bogate są związki Biblii z kulturą człowieka.

ks. Tomasz Jelonek

19th International IATEFL Poland Conference

W dniach od 17 do 19 września 2010 r. lektorzy MSJO UPJPII uczestniczyli w XIX Międzynarodowej Konferencji Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Angielskiego IATEFL Poland, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Gospodarki w Bydgoszczy.

Stowarzyszenie IATEFL Poland wchodzi w skład International Association of Teachers of English as a Foreign Language z siedzibą w Wielkiej Brytanii i jest obecnie wiodącym zrzeszeniem nauczycieli języka angielskiego ze wszystkich szczebli polskiego systemu oświaty. Oferuje ono szeroki zakres usług edukacyjnych (konferencje, warsztaty, spotkania z wydawcami zarówno o charakterze regionalnym, jak i międzynarodowym) oraz publikacji językowych. Dane z 2009 r. wykazują, iż IATEFL Poland liczyło wówczas 728 członków, skupionych w 10 regionach geograficznych i 7 SIG'ach, tj. grupach tematycznych.

Hasłami przewodnimi bydgoskiej konferencji były interdyscyplinarność i wielokulturowość w nauczaniu języka angielskiego i innych języków obcych, jak również w nauczaniu innych przedmiotów w językach obcych.

Wyjątkowo dużo uwagi poświęcono kwestii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. A zwłaszcza specyfice nauczania języka obcego osób z dysleksją oraz wadami słuchu.

Obrady skupiły 77 wykładowców, którzy wygłosili ponad 100 wystąpień oraz niemalże 700 uczestników z całej Polski i wielu krajów europejskich. Stały się zatem doskonałą okazją do wysłuchania wybitnych

specjalistów z dziedziny metodyki nauczania języków i poznania nowych trendów pedagogicznych, a także do wymiany doświadczeń i nawiązania kontaktów z uczelniami zagranicznymi. Dodatkowo konferencji towarzyszyły targi wydawnictw edukacyjnych oraz szereg wydarzeń kulturalnych – od nowoczesnych sztuk teatralnych, po koncerty muzyki etnicznej i pokazy tańców afrykańskich.

Agnieszka Skocka
Joanna Małocha
(MSJO UPJPII)

Biblia w kulturze świata

20 listopada 2010

Monastycyzm – dążenie do radykalnej realizacji biblijnego ideału – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Palestyńskie ślady monastycyzmu – dr Wiesław Kic

18 grudnia 2010

Biblia w obronie godności człowieka – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Biblijny świat zwierząt (I) – dr Anna Wajda

15 stycznia 2011

Poznanie Ziemi Świętej jako komentarz Biblii – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Biblijny świat roślin (I) – dr Zofia Włodarczyk

19 lutego 2011

Dążenie do ziemi biblijnej – pielgrzymki w życiu Kościoła – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Religijna i kulturowa rola Kalwarii – przedstawiciel Sanktuarium Kalwaryjskiego

19 marca 2011

Światła i cienie zbrojnej obrony miejsc świętych (dzieje krucjat) – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Budowle krzyżowców w Ziemi Świętej – dr Wiesław Kic

16 kwietnia 2011

Biblia a kultura liturgiczna Kościoła – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Biblijny świat zwierząt (II) – mgr Anna Wajda

15 maja 2011

Biblia umożliwiła rozwój nauk przyrodniczych – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Biblijny świat roślin (II) – dr Zofia Włodarczyk

Wykłady odbywają się w trzecie soboty miesiąca w budynku przy ulicy Franciszkańskiej 1 w Krakowie w godzinach od 10.00 do 14.00.

Jan Paweł II. Posługa myślenia

14 października 2010

Dialog w Kościele: „ad intra” i ad „extra” – ks. prof. dr hab. Jan Wal (UPJPII)

18 listopada 2010

Jan Paweł II – papież Bożego Miłosierdzia – ks. dr hab. Andrzej Witko, prof. UPJPII (UPJPII)

9 grudnia 2010

Społeczny i etyczny wymiar solidarności w pismach Jana Pawła II – dr hab. Teresa Grabińska, prof. WSO (Wrocław)

13 stycznia 2011

Po co nam nowy feminizm? – dr Aneta Gawkowska (UW)

17 lutego 2011

Jan Paweł II czyta Pismo Święte – red. Janusz Poniewierski („Znak”)

17 marca 2011

Ewangelia ludzkiej cielesności – ks. dr Sławomir Kunka (KUL)

14 kwietnia 2011

Zobaczyć Boga... Człowiek poszukujący Stwórcy w poezji Karola Wojtyły - dr hab. Katarzyna Dybeł, prof. UJ (UJ)

12 maja 2011

Wojtylińska koncepcja miłości seksualnej – spojrzenie krytyczne – prof. dr hab. Marian Grabowski (UMK)

Wykłady Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II odbywają się w Centrum Jana Pawła II przy ul. Kanoniczej 18 w Krakowie, o godz. 17.00.

Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ul. Kanonicza 25
31-002 Kraków

Numer rachunku bankowego:

Bank Pekao s.a.

IBAN: PL19124045331111000054311945

SWIFT CODE: PKOPPLPW

www.upjp2.edu.pl/fundacja, e-mail: fundacja@upjp2.edu.pl

Integracyjny Studencki Piknik Lotniczy

Już po raz kolejny Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie został współorganizatorem corocznej imprezy Integracyjny Studencki Piknik Lotniczy, przygotowanej w ramach Tygodnia Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków z wzajemnością” przez połączone porozumieniem uczelnie krakowskie, czyli: Akademię Górniczo-Hutniczą, Politechnikę Krakowską, Uniwersytet Ekonomiczny, Uniwersytet Pedagogiczny, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.

Tegoroczna impreza odbyła się 5 lipca 2010 roku na terenie Muzeum Lotnictwa Polskiego w Czyżynach. Głównym celem wydarzenia była przede wszystkim integracja społeczna, zwiększenie aktywności ruchowej, rozwój kulturalny i edukacyjny osób niepełnosprawnych. Uczestnikami imprezy byli głównie niepełnosprawni studenci krakowskich uczelni, ale także niepełnosprawni uczniowie szkół średnich, studenci pełnosprawni, pracownicy uczelni oraz organizacji pozarządowych i przyjaciele osób niepełnosprawnych, mieszkańcy Krakowa.

Głównym punktem programu, jak każdego roku, były skoki tandemowe na spadochronach. Skakały trzyosobowe zespoły: tandem-pilot, pasażer tandemu i kamerzysta. Cały skok filmowany był przez skoczkę kamerzystę kamerą umieszczoną na kasku. Pomiędzy skokami odbyły się loty krajobrazowe dla osób, które nie skakały na spadochronach. Zakoń-

czenie Pikniku wypełnione było pozytywnymi opiniami, radością i dumą osób z niepełnosprawnością po skoku. Opowiadały one, że podczas skoku czuły cudowną wolność, brak jakichkolwiek barier, nieograniczoną moc i szczęście.

„Tam na górze czujesz się wolny, nie ma barier, nie ma strachu przed brakiem akceptacji, jest wiatr we włosach i radość z dokonania tak wielkiej rzeczy. Dziękuję Wam za to...” – to słowa niepełnosprawnej studentki UPJPiI, która swój skok odbyła w roku ubiegłym.

Monika Piega

Obóz integracyjno-rehabilitacyjno-szkoleniowy Dźwirzyno 2010

Tegoroczny obóz dla studentów z niepełnosprawnością odbył się w nadmorskim Ośrodku Wypoczynkowym „Pionier” w Dźwirzynie w dniach 11–21 sierpnia 2010 roku.

W obozie brali udział studenci pięciu uczelni krakowskich: Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechniki Krakowskiej, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Uniwersytetu Pedagogicznego.

Byliśmy tam! Zapraszamy do obejrzenia zdjęć!

Więcej na stronie www.bon.upjp2.edu.pl

kks

I Integracyjny Obóz Żeglarski Żywiec 2010

Obóz żeglarski dla studentów z niepełnosprawnością zorganizowano w środowisku krakowskim po raz pierwszy. Na inicjatywę krakowskich uczelni dotyczącą zorganizowania obozu żeglarskiego odpowiedział Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych Politechniki Krakowskiej mgr inż. Jan Ortyl. Inicjatywę poparli także Pełnomocnicy Rektorów ds. Osób Niepełnosprawnych Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Pedagogicznego i Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W związku z tym nawiązano kontakt z Centrum Sportu i Rekreacji Politechniki Krakowskiej i dyr. Barbarą Grabacką-Pietruszką, której nasz pomysł również się spodobał, za co jesteśmy bardzo wdzięczni, gdyż bez jej wsparcia organizacja obozu byłaby bez wątpienia znacznie trudniejsza.

Tak więc kłamka zapadła! Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Politechniki Krakowskiej i Centrum Sportu i Rekreacji PK, przy współpracy Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, zorganizowało I Integracyjny Obóz Żeglarski Żywiec 2010. Obóz odbył się w dniach 18–31 lipca 2010 na terenie ośrodka sportowego CSiR PK w Żywcu.

Ale po kolei... Biura ds. Osób Niepełnosprawnych na pięciu krakowskich uczelniach rozpoczęły rekrutację uczestników. Ze strony BON-ów do koordynacji przygotowań do obozu zostały wyznaczone trzy osoby: Jan Ortyl (PK), Katarzyna Kutek-Sładek (UPJPII) i Iwona Skalbmierska (UP). Jako osoba reprezentująca CSiR PK, służąc nam od początku pomocą i fachowym żeglarskim wsparciem, w organizację obozu włączył się p. Adam Bodzioch.

Rekrutacja uczestników obozu nie obyła się bez problemów. Studenci mieli wątpliwości, czy ich problemy zdrowotne nie będą przeszkodą w uczestnictwie w takiej formie wypoczynku. Dzięki wsparciu p. Adama Bodziocha rozwiewaliśmy wszelkie obiek-

cje potencjalnych uczestników obozu. Nasz nowy pomysł, nie sprawdzony jeszcze w środowisku akademickim Krakowa, wzbudził zarówno wśród studentów, pracowników BON-ów, jak i pełnomocników wielki entuzjazm, ale wywołał też wiele pytań: czy to jest możliwe? Czy się uda?

Udało się! Nadszedł dzień 18 lipca 2010 roku, w którym uczestnicy obozu dotarli na teren ośrodka żeglarskiego Politechniki Krakowskiej w Żywcu.

Przez 14 dni uczestniczyliśmy w pełnym szkoleniu żeglarskim, podczas którego mieliśmy okazję poznać arkana sztuki żeglarskiej. Powoli ze szczerów lądowych stawaliśmy się żeglarzami. Ta przemiana dokonywała się dzięki wielkiej cierpliwości naszych instruktorów, panów Adama Bodziocha i Andrzeja Kubica.

Zmaganiom na łodziach towarzyszyły ćwiczenia z prac bosmańskich (tzw. sznurki), a także wykłady z różnych dziedzin sztuki żeglarskiej.

Ponadto podczas trwania obozu została zorganizowana wycieczka do muzeum Browaru Żywieckiego. Mieliśmy okazję poznać historię browaru i dzięki „wehikułowi czasu” mogliśmy zobaczyć, jak wiele lat temu wyglądała produkcja złotego trunku.

Podsumowaniem dwutygodniowych zmagania był egzamin na stopień żeglarza jachtowego, który składał się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Uczestnicy kursu byli bardzo pilnymi uczniami i wszystkim udało się pomyślnie zdać egzamin.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku uda nam się zorganizować obóz w tym samym pięknym, gościnnym miejscu, pod opieką tej samej wspaniałej kadry szkoleniowej. Chcielibyśmy, aby przyszłoroczni uczestnicy mogli przeżyć niezapomnianą przygodę pod żaglami... Do zobaczenia za rok!

*Katarzyna Kutek-Sładek, UPJPII
Iwona Skalbmierska, UP*

ORIENTALIA CHRISTIANA CRACOVIENSIA

– pierwszy w Polsce unikatowy rocznik naukowy poświęcony

Kościółom chrześcijańskim na ziemiach islamu

Czasopismo Katedry Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu
w Instytucie Historii Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII

W kontekście dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego wiele miejsca poświęca się relacjom muzułmańsko-chrześcijańskim, ponieważ wyznawcy tych religii stanowią ok. 60% mieszkańców naszego globu. Jednakże relacje muzułmańsko-chrześcijańskie paradoksalnie charakteryzuje ciągle niejasna koncepcja dialogu i stosunkowo częste pomijanie problemów i kondycji chrześcijaństwa orientalnego na ziemiach islamu. Tymczasem wielowiekowa obecność wyznawców Chrystusa w krajach muzułmańskich (*dar al-islam*) naznaczona była negatywnymi i pozytywnymi doświadczeniami, które można wykorzystać we współczesnym dialogu kultur. Ponadto Kościoły orientalne wiele wniosły do ogólnoświatowej kultury w zakresie filozofii, teologii i innych nauk, będąc często inspiracją dla ludzi Zachodu, w myśl powiedzenia *ex oriente lux*. Już od lat pracownicy Katedry Historii Religii Bliskiego i Środkowego Wschodu pilnie śledzą sytuację różnych Kościołów chrześcijańskich na Bliskim i Środkowym Wschodzie, intensywnie szerząc kulturę praw człowieka jako podstawowego warunku dialogu i sukcesu w rozwiązywaniu problemów i łagodzeniu napięć.

Jednym z działań służących tej idei jest nowo powstały, pierwszy w Polsce i jeden z nielicznych na świecie, naukowy periodyk „Orientalia Christiana Cracoviensia” (skrót: OChC). Pierwszy numer czasopisma z datą 1(2009) ukazał się z pewnym opóźnieniem w czerwcu 2010 roku. Redaktorem naczelnym jest ks. prof. dr hab. Krzysztof Kościelniak, pracownik UPJPII i UJ, kierownik Katedry Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu, a redaktorem dr Marcin Rzepka (iranista, afganolog). W skład komitetu redakcyjnego wchodzi: prof. dr hab. Jerzy Hauziński (specjalista od średniowiecza na Bliskim Wschodzie, Słupsk), prof. dr hab. Andrzej Pisowicz (iranista, znawca kultury ormiańskiej i kurdyjskiej UJ), ks. dr hab. Jan Żelazny (specjalista od chrześcijaństwa syryjskiego), dr hab. Michael Abdalla (Poznań, specjalista od chrześcijaństwa syryjskiego i arabskiego), dr hab. Krzysztof Stopka (historyk chrześcijaństwa ormiańskiego).

Poszczególne tematyczne zeszyty rocznika OChC będą zawierać prace najlepszych specjalistów z kraju i zagranicy zajmujących się problematyką Kościo-

łów orientalnych. Pierwszy numer ukazał się pod tytułem „Protestantyzm na Bliskim Wschodzie”, powstał przy współpracy uczonych z 6 ośrodków naukowych w Polsce. Od następnego, drugiego numeru OChC będzie periodykiem wyłącznie anglojęzycznym. Czasopismo to jest unikatową inicjatywą naukowo-badawczą i edukacyjną w Polsce oraz jedną z nielicznych w Europie. Ukazując znaczenie chrześcijańskich mniejszości dla cywilizacji Wschodu i współczesnego dialogu kulturowego, edycja OChC wpisuje się w politykę Unii Europejskiej, która wspiera działania na rzecz zachowania tożsamości oraz zapewnienia przestrzeni rozwoju dla różnych mniejszości etnicznych i religijnych.

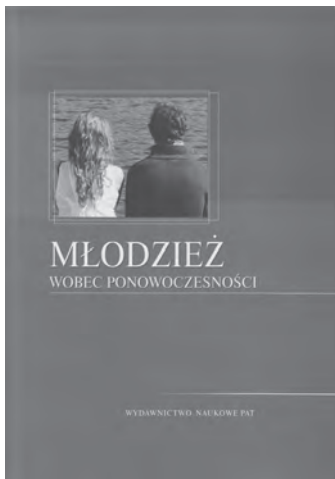
Ujmując szczegółowo realizowane zadania, czasopismo posiada następujące cele:

- rzetelną dokumentację kondycji i problemów mniejszości chrześcijańskiej na Bliskim i Środkowym Wschodzie celem zaobserwowania zmian i prawidłowości;
- ukazywanie wkładu chrześcijan orientalnych w światową kulturę oraz przydatność ich doświadczeń do dialogu;
- korekta teorii dialogu, tak by dialog nie był nie realistyczną teorią, oderwaną od praw człowieka, lecz by służył budowaniu autentycznych więzi międzyludzkich na zasadzie sprawiedliwości i wzajemności.

Dziękując autorom i redakcji za udział w tym cennym przedsięwzięciu, pragnę również wyrazić wdzięczność profesjonalnym projektantom szaty graficznej i logo, a przede wszystkim wydawcy (wyd. UNUM) za najwyższą jakość edycji czasopisma.

ks. Krzysztof Kościelniak

Na publikację składają się artykuły, które przedstawiają problemy młodzieży w obliczu ponowoczesności. Ponowoczesność, kwestionując Kościół, ważność wartości i norm moralnych, wprowadza człowieka w proces sekularyzacji, w którym następuje dualistyczne oddzielenie tego, co Boże (*sacrum*), od tego, co ziemskie (*profanum*). O wartościach i normach, które się akceptuje, decyduje ostatecznie jednostka, która kieruje się bardziej własnymi wyborami niż narzuconymi jej religijnymi wzorami myślenia i działania. Jednostka ustala według swoich potrzeb i aspiracji cele i środki ich realizacji, moralność uznawana jest za sprawę prywatną. Młdzież nie potrafi jeszcze do końca poruszać się w świecie wartości relatywistycznych i subiektywnych, stąd dylemat: *sacrum* czy *profanum*, młodzi rozwiązują na zasadzie pogodzenia tych dwóch rzeczywistości.

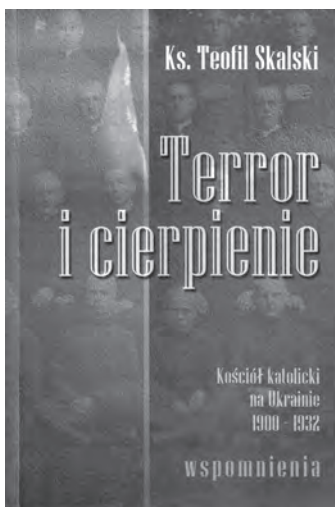
Do postępowania zgodnego z zasadami potrzebna jest duża odwaga i nieuleganie naciskom środowiska, co pociąga za sobą często bolesną krytykę i odrzucenie.

Renata Dulian

Książka ukazała się w serii „Studia nad Myślą Jana Pawła II”, jest zbiorem filozoficznych tekstów autora powstałych w różnym czasie. Pierwsza część jest poświęcona myśli antropologiczno-etycznej Romana Ingardena, przedstawia koncepcję człowieka w kontekście wartości, problem wolności w wymiarze egologicznym – jej zakorzenienie w ja. Wolność uzyskuje pełny sens w przekształceniu egologiczności w służbie wartościom, przede wszystkim moralnym. W kolejnej części książki autor omawia personalizm komunijny Karola Wojtyły, jego myśl antropologiczną, problem transcendencji osoby i jej wymiar aksjologiczny, więź między wolnością, godnością, prawdą i miłością. Część trzecia publikacji jest poświęcona myśli antropologicznej Józefa Tischnera. Autor przedstawia polemikę Tischnera z marksizmem i tomizmem, teorię ja aksjologicznego. Postrzega Józefa Tischnera jako twórcę agatologicznego personalizmu dialogicznego, przedstawia koncepcję jego filozofii wolności. Ostatnia część książki składa się z esejów, będących wynikiem własnych badań antropologicznych i etycznych autora. Zawiera ona następujące szkice: *Metafora ziarna kluczem do prawdy o człowieku*, *Wolność jako autodeterminacja*, *Odpowiedzialność i osoba*, *Paradoks egzystencji etycznej*, *Powołanie, odpowiedzialność – szczęście*.

Renata Dulian

Ks. Teofil Aleksander Skalski urodził się 1 marca 1877 roku we wsi Kiryówka koło Berszady na Podolu, w rodzinie zubożałej szlachty podolskiej. Wstąpił do seminarium w Żytomierzu, w roku 1902 ukończył Akademię Duchowną w Petersburgu, uzyskując stopień magistra teologii z wyróżnieniem. Objął obowiązki profesora filozofii, teologii pastoralnej, prawa kanonicznego i cywilnego oraz prefekta w seminarium duchownym w Żytomierzu. Zaangażował się w szeroko pojętą działalność religijną, nie uzyskał jednak rządowego zezwolenia na utworzenie katolickiego stowarzyszenia robotników. Po wybuchu rewolucji 1917 roku pozostał w Kijowie. W roku 1919 aresztowany przez funkcjonariuszy WCzK, po siedmiu dniach został wykupiony przez parafian. Po raz kolejny aresztowany w 1921 roku, zwolniony dzięki interwencji Polskiej Misji Repatriacyjnej. Od czerwca do października 1926 roku przebywał w areszcie w Kijowie. Pierwszego października tego roku został przewieziony do Moskwy i osadzony w więzieniu GPU na Łubiance, gdzie spędził 9 miesięcy. W 1927 roku Najwyższy Sąd Wojskowy SSR w Moskwie oskarżył go o działalność kontrrewolucyjną. Skazano go na 10 lat pozbawienia wolności, utratę praw obywatelskich na 5 lat po upływie kary więzienia i konfiskatę mienia. W roku 1932 powrócił do diecezji łuckiej, gdzie był proboszczem katedry. Po wybuchu wojny w 1939 roku potajemnie opuścił miasto, przybył do Lwowa, skąd pociągiem ewakuacyjnym zorganizowanym przez abpa Andrzeja Szeptyckiego dostał się do niemieckiej strefy okupacyjnej. W Sudetach, na pograniczu czesko-niemieckim, znalazł się w obozie. Uwolniony na skutek interwencji abpa Adama Sapiehy, przybył do Krakowa, został mianowany proboszczem parafii w Mszanie Dolnej, gdzie zmarł nagle 12 kwietnia 1958 roku.

Renata Dulian

KALENDARIUM ROKU AKADEMICKIEGO 2010/2011

I semestr

1 X	piątek	Rozpoczęcie zajęć pierwszego semestru
22 X	piątek	Inauguracja roku akademickiego 2010/2011 Msza św. w kolegiacie św. Anny (godz. 10.00) Uroczyste otwarcie roku akademickiego w sali Filharmonii (godz. 12.00)
24 X	niedziela	Hołd składany św. Janowi z Kęt Msza św. w kolegiacie św. Anny (godz. 17.00)
22 XI	poniedziałek	Msza św. za zmarłych pracowników naukowych wyższych uczelni miasta Krakowa w kolegiacie św. Anny (godz. 18.00)
8 XII	środa	Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP; święto Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

23 XII – 2 I 2010 FERIA ŚWIĄTECZNE

11 I	wtorek	614. rocznica powołania Wydziału Teologicznego w Akademii Krakowskiej (UJ) Msza św. i uroczyste promocje w Katedrze Wawelskiej (godz. 10.00)
22 I	sobota	Zakończenie zajęć pierwszego semestru

24 I – 5 II Zimowa sesja egzaminacyjna

07 – 12 II PRZERWA SEMESTRALNA

II semestr

14 II	poniedziałek	Rozpoczęcie zajęć drugiego semestru
14 II – 19 II		Sesja poprawkowa
21 – 23 III		Rekolekcje wielkopostne dla studentów świeckich (prowadzi ks. Etienne Michelin)

1 – 7 IV FERIA WIELKANOCNE

9 V	poniedziałek	Uroczyste promocje w kolegiacie św. Anny
11 VI	sobota	Zakończenie zajęć drugiego semestru
19 VI	niedziela	Druga rocznica podniesienia Papieskiej Akademii Teologicznej do godności Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

13 – 25 VI Letnia sesja egzaminacyjna

7 – 16 IX		Sesja poprawkowa
-----------	--	------------------